

3. SEMINÁŘ Z HISTORIE MATEMATIKY PRO VYUČUJÍCÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Ve dnech 18. – 21. srpna 1997 se v Jevíčku konal již tradiční seminář z historie matematiky. V letošním roce byla většina přednášek věnována rozvoji matematiky v 16. a 17. století.

Seminář byl připraven komisí pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF ve spolupráci s brněnskou pobočkou, Gymnáziem a Domovem mládeže v Jevíčku. Hlavními organizátory akce byli J. Bečvář, E. Fuchs a D. Hrubý. Semináře se zúčastnilo více než 70 osob (hlavně učitelé středních, ale i základních a vysokých škol, a několik postgraduálních studentů). Všechny přednášky proběhly v aule Gymnázia, večerní akce se konaly v Domově mládeže, kde byli účastníci semináře ubytováni.

Seminář byl slavnostně zahájen v pondělí 18. 8. v 16 hodin v aule Gymnázia. Následovala úvodní přednáška *Svět v 16. a 17. století* (E. Fuchs) a první část přednášky *Astronomie v 16. a 17. století* (J. Bečvář). Po večeři se konala „beseda s úvodním slovem“ *Školství — historie nedávná* (F. Morkeš), při které si účastníci semináře mohli zvolit některá z 37 témat a seznámit se s některými zajímavostmi vývoje českého školství.

V úterý dopoledne vyslechli účastníci semináře druhou část přednášky *Astronomie* (J. Bečvář) a přednášku *Matematická analýza I.* (Š. Schwabik). Po obědě se konala jediná přednáška, *Vývoj názorů na reálná čísla* (J. Šimša). Po jejím ukončení skupina „zdatnějších“ účastníků vedená D. Hrubým vyrazila na procházku do nedalekých Jaroměřic, kde si prohlédla Kalvárii. Druhá část shlédla videokazety a fotografie zachycující průběh oslav 100. výročí založení gymnázia v Jevíčku, které proběhly v červnu letošního roku. Zbytek účastníků využil volné odpoledne k aktivnímu odpočinku na městském koupališti Žlábka či na nedaleké přehradě Smolná. Po 20. hodině zahájil D. Hrubý společenský večer, na kterém vystoupil nový divadelní soubor *N&S* (Neteř a Strýček) s novou hrou *Neteř a strýček aneb Krakonošova pomsta*, výpravným pohádkovým horrorem o třech dějstvích a *n* forbínách se zpěvy, tanci a obscénními matematickými důkazy; všechno však nakonec dopadlo jinak, jak jistě pamatují účastníci společenského večera. Jevíčko opět navštívil vzácný a všemi očekávaný doc. Arne Vrbský ze Zemědělské akademie Grünfeld, který seznámil účastníky semináře s výsledky svého nejnovějšího bádání o původu a významu písně *Pásla ovečky v zeleném háječku*.

Ve středu dopoledne proběhly přednášky *Algebra I.* (J. Bečvář) a *Matematická analýza II.* (Š. Schwabik). Před zahájením odpoledního programu si účastníci prohlédli prostory nové základní školy, která byla v Jevíčku slavnostně otevřena v září 1996. Odpoledne se konaly dvě přednášky, *Kombinatorika* (K. Mačák) a *Geometrie* (Z. Nádeník).

Ve čtvrtek 21. 8. byl poslední půlden semináře věnován přednáškám *Algebra II.* (J. Bečvář) a *Měření času* (A. Šarounová).

Účastníci loňského semináře získali v Jevíčku sborník *VIII. seminář o filozofických otázkách matematiky a fyziky* (Jevíčko 1996), který obsahuje texty přednášek, které na tomto semináři odezněly. Účastníci předloňského 2. semináře z historie matematiky dostali sborník *Historie matematiky II* (Jevíčko 1995). Všichni obdrželi přehledné sylaby některých letošních přednášek.

V průběhu semináře si zájemci mohli zakoupit nové i starší publikace z řady *Dějiny matematiky* i některé další tituly. Starší knihy z oblasti matematiky, fyziky a filozofie byly k dispozici v přenosném antikvariátu B. Henryho.